

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 2 Nisan 2026
Sayı : 1025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

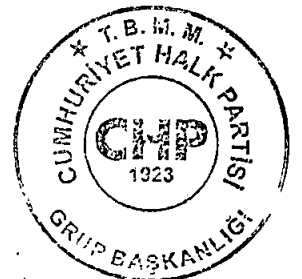
5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. (04.03. 2026)

Mustafa Sarıgül

Erzincan Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 3-4-2026	Esas No: 2/3625

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
0 2 Nisan 2026
Numara:

T B M M GENEL YÜRÜK
0 2 Nisan 2026
No: 1823521

GENEL GEREKÇE

Türkiye’de milyonlarca emekli, uzun yıllar boyunca ödedikleri primlere ve verdikleri emeğe rağmen, bugün insanca yaşamaktan uzak aylıklarla hayatını sürdürmeye çalışmaktadır. Bugün 16,8 Milyon emeklinin yaklaşık yüzde 80’i açlık sınırının altında bir maaş ile yaşam mücadelesi vermektedir.

Aynı işte, aynı süreyle çalışmış, aynı prim gün sayısını doldurmuş yurttaşlar arasında yalnızca emeklilik tarihi farklılığı nedeniyle ortaya çıkan derin maaş eşitsizlikleri, sosyal devlet ilkesine açıkça aykırıdır.

Ülkemizde 8.9.1999 öncesinde sigortalı olanlar, 8.9.1999 ile 30.4.2008 arasında sigortalı olanlar ve 30.4.2008 sonrasında sigortalı olanlar olmak üzere üç farklı sistem uygulanmaktadır. Bu üç sistem arasında çok ciddi gelir adaletsizliği bulunmaktadır. 2000 yılı sonrası yapılan sosyal güvenlik reformları, aylık bağlama oranlarının düşürülmesi ve güncelleme katsayılarının emekli aleyhine değiştirilmesi sonucunu doğurmuştur. Bu durum, özellikle 2000 öncesi ve sonrası emekliler arasında ciddi gelir adaletsizliği yaratmış; daha geç emekli olanlar, daha fazla prim ödemelerine rağmen daha düşük aylık almaya başlamıştır.

İktidar, yıllardır emeklilerin intibak talebini görmezden gelmiş; sorunu geçici artışlar ve seyyanen zamlarla örtmeye çalışmıştır. Oysa mesele zam değil, kalıcı bir intibak düzenlemesiyle adaletin tesis edilmesi meselesidir. Bu düzenleme bir lütuf değil, emeklilerin yıllar boyunca ödedikleri primlerin karşılığı olan haklarının iadesidir.

Teklif ile; Emekliler arasında oluşan maaş farklarının giderilmesi, aylık bağlama sistemindeki adaletsizliklerin düzeltilmesi, emeklilerin alım gücünün kalıcı olarak artırılması, sosyal güvenlik sistemine olan güvenin yeniden tesis edilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda yer alan mevcut güncelleme katsayısı uygulamasında, emekli aylıklarının hesaplanmasında kullanılan ekonomik büyüme oranının yalnızca belirli bir kısmının dikkate alınması nedeniyle sigortalıların prime esas kazançları emeklilik hesaplamasında yeterli ölçüde güncellenememektedir.

Bu durum özellikle 2000 yılı sonrasında emekli olan sigortalılar bakımından önemli gelir kayıplarına yol açmakta, emekli aylıklarının ekonomik büyümeden yeterli pay alamamasına neden olmaktadır.

Madde ile güncelleme katsayısının hesaplanmasında TÜFE artışının tamamı ile gayrisafi yurt içi hasıla gelişme hızının tamamının dikkate alınması öngörülerek, sigortalıların çalışma hayatı boyunca ödedikleri primlerin gerçek değerinin korunması ve emekli aylıklarının ekonomik büyümeden daha adil şekilde pay alması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Mevcut sistemde uygulanan aylık bağlama oranları, yapılan sosyal güvenlik reformları sonrasında önemli ölçüde düşürülmüş; bu durum özellikle uzun süre çalışarak yüksek prim ödeyen sigortalıların emeklilik döneminde bekledikleri düzeyde aylık alamamalarına neden olmuştur.

Aylık bağlama oranlarının düşürülmesi sonucunda aynı süreyle çalışan ve aynı prim gün sayısını dolduran kişiler arasında emeklilik tarihine bağlı olarak ciddi maaş farklılıkları ortaya çıkmıştır.

Madde ile, prim ödeme gün sayısını dolduran sigortalılar için aylık bağlama oranının yüzde 70 olarak belirlenmesi, prim ödeme süresinin uzaması halinde her 360 gün için yüzde 2 oranında artış yapılması ve toplam aylık bağlama oranının yüzde 90'ı geçmemesi düzenlenmektedir.

Bu düzenleme ile uzun süre çalışan ve yüksek prim ödeyen sigortalıların emeklilik aylıklarının daha adil bir şekilde belirlenmesi ve sosyal güvenlik sisteminde prim-aylık dengesinin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 3- 5510 sayılı Kanunda yapılması öngörülen düzenlemelerin yalnızca yeni emekliler için uygulanması halinde mevcut emekliler arasındaki maaş adaletsizliği devam edecektir.

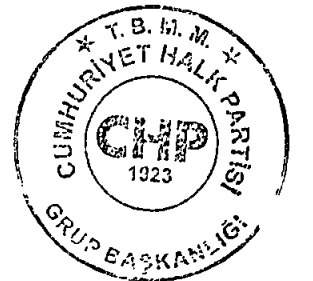
Bu nedenle madde ile getirilen düzenlemelerin, yürürlük tarihinden önce 4/a, 4/b ve 4/c kapsamında emekli aylığı veya gelir bağlanmış olanları da kapsamaya sağlanmaktadır.

Düzenleme ile mevcut emeklilerin aylıklarının yeniden hesaplanarak intibak sağlanması, böylece farklı dönemlerde emekli olan sigortalılar arasında ortaya çıkan maaş eşitsizliklerinin azaltılması amaçlanmaktadır.

Öte yandan kamu mali dengelerinin korunması amacıyla yapılacak yeniden hesaplama işlemleri için geçmişe yönelik fark ödemesi yapılmaması hüküm altına alınmakta, uygulamaya ilişkin usul ve esasların Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenmesi öngörülmektedir.

MADDE 4- Yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (29) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Güncelleme katsayısı: Her yılın Aralık ayına göre Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllık tüketici fiyat endeksindeki yıllık değişim oranının yüzde yüzü ile sabit fiyatlarla gayrisafi yurt içi hasıla gelişme hızının yüzde yüzünün toplamına 1 tam sayısının ilave edilmesi suretiyle bulunan değeri,”

MADDE 2- 5510 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Aylık bağlama oranı 28 inci maddenin ikinci fıkrasındaki prim ödeme gün sayısını dolduranlar için yüzde 70’dir. 28 inci maddenin ikinci fıkrasındaki prim ödeme gün sayısının üzerindeki prim ödeme süresinin her 360 günü için aylık bağlama oranına yüzde 2 oranında ilave yapılır. 360 günden eksik süreler orantılı olarak dikkate alınır. Ancak hesaplanan aylık bağlama oranı yüzde 90’ı geçemez.”

MADDE 3- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir:

GEÇİCİ MADDE 113-

“Bu Kanunun 3. maddesinin birinci fıkrasının (29) numaralı bendinde ve 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklik hükümleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 4. maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında yaşlılık, malullük ve ölüm aylığı veya gelir bağlanmış olanlar hakkında da uygulanır.

Bu kapsamdaki kişilerin aylık ve gelirleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ödeme döneminden itibaren yeniden hesaplanarak ödenir.

Bu madde uyarınca yapılacak yeniden hesaplama işlemleri nedeniyle geçmişe yönelik herhangi bir fark ödemesi yapılmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

